

A 1906/UVU

Behandlas i Utskottet för tillväxt och utveckling i Norden

Utskottet för tillväxt och utveckling i Nordens betänkande över
Medlemsförslag om Polis- och tullsamarbete

Förslag

Utskottet för tillväxt och utveckling i Norden föreslår att

Nordiska rådet rekommenderar de nordiska regeringarna

att utöka det nordiska polis- och tullsamarbetet

att ta fram en gemensam strategi för att minska smuggling via godstrafik

Bakgrund

Även om de nordiska länderna ofta rankas högt när det gäller livskvalitet och social jämställdhet, så är de drogrelaterade dödsfallen i Norden bland de högsta i Europa. I de nordiska länderna så ökar den antalet drogrelaterade dödsfall i bland annat Sverige, Finland och Island.

Och med narkotika följer våldet.

Idag mördas många unga i Sverige genom skjutningar. Tillgången till vapen har ökat och det cirkulerar vapen som antingen smugglats in, eller tillverkats av delar som importerats. Många av de vapen som används i skjutningar och i de kriminella miljöerna har sitt ursprung på västra Balkan och smugglas in till Sverige bland annat via Danmark.

Förutom polisens arbete nationellt och internationellt för att stoppa narkotika, så är tullen också en viktig komponent i att förhindra narkotika och vapenflödet.

I Sverige så gjorde tullen stora beslag under 2020 av bland annat narkotika och skjutvapen. Till exempel beslagtogs fem gånger mer kokain och tre gånger så mycket cannabis jämfört med 2019. Vidare beslagtogs dubbelt så många skjutvapen jämfört med 2019. Enligt Tullverket beror ökningen av beslag 2020 dels på satsningen på fler medarbetare, dels på att resandet minskat under pandemin, vilket gjort att personalen kunnat kontrollera tung godstrafik i större omfattning.

Sanningen är att Sverige är ett transitland för narkotikasmugglingen till andra nordiska länder. BRÅs(Brottsförebyggande rådet, Sverige) studie visar att kontakterna

mellan svenska narkotikaaktörer och aktörer i utlandet har underlättats under senare år genom nya organisationsmönster. Större partier smugglas in via legala företag i godstrafiken.

I Danmark så ökade beslag av narkotika kontinuerligt fram till 2019, 2020 minskade det något. Även Danmark är ett transitland. I Norge minskade beslagen, men norska tullverket har sett en förskjutning mot mer smuggling i godstrafiken.

Nordiska rådets mål är att minska gränshinder men i frågan om narkotika och vapen skulle det ge nordisk nytta med en omvänd målsättning. Fri rörlighet har ett egenvärde men när det gäller smugglandet av narkotika och vapensmuggling som skördar liv har de nordiska länderna ett ansvar inför sina medborgare som måste tas i beaktande.

Utskottets synpunkter

Utskottet för tillväxt och utveckling i Norden föreslår att Nordiska rådet rekommenderar de nordiska regeringarna att utöka det nordiska polis- och tullsamarbetet samt att ta fram en gemensam strategi för att minska smugglingen via godstrafik.

Bakgrunden till förslaget är att de drogrelaterade dödsfallen i Norden är bland de högsta i Europa och i flertalet av de nordiska länderna kan man dessutom se en ökning av antalet drogrelaterade dödsfall.

Förutom polisens arbete för att stoppa narkotika nationellt och internationellt, är tullen en viktig komponent i att förhindra narkotika och vapenflödet. Under pandemiåret, när tullen kunde fokusera på godstrafiken, kunde man konstatera att beslag av narkotika och vapen ökat samtidigt som drogrelaterade dödsfall i Norden ökade. Slutsatsen man kan dra av detta är att trots att beslagen av narkotika och vapen till de nordiska länderna ökat har inflödet ökat.

En möjlighet till att motverka antalet drogrelaterade dödsfall är ett utökat nordiskt polis- och tullsamarbete och en gemensam strategi, som utöver narkotika- och vapensmuggling även skulle bidra till att motverka annan form av illegal överföring över gränserna såsom människosmuggling och hundsmuggling.

Svalbard, den 27. juli 2023

Kjell-Arne Ottosson (KD)

Erling Bonnesen (V)

Mikael Lindholm (ÅC)

Lean Milo (M)

Stein Erik Lauvås (A)

Karianne B. Bråthen (A)

Kim Aas (S)

Malin Larsson (S)

Ann-Sofie Alm (M)

Lars Püss (M)

Liv Kari Eskeland (H)

Erling Eidesgaard (T)

Orri Páll Jóhannsson (VG)

Silje Hjemdal (FrP)